

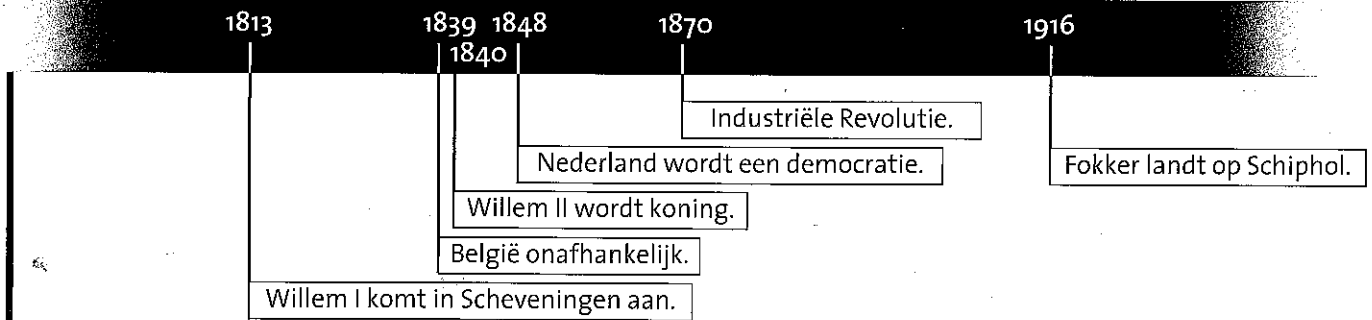
1

2

3

4

Dit moet je weten

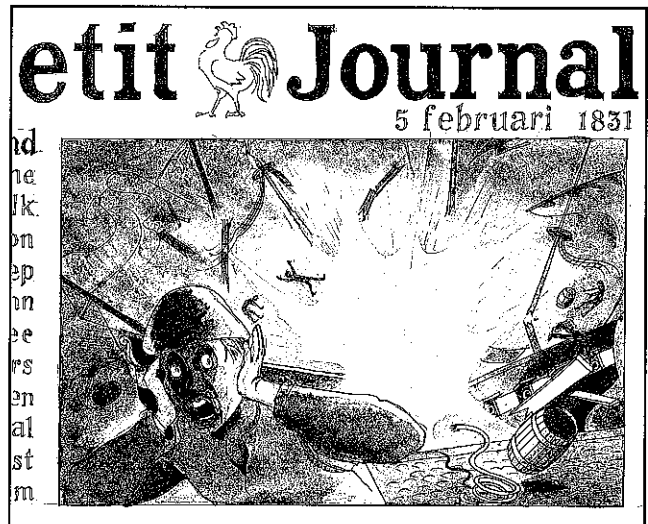

Tijd van burgers en stoommachines

Het Koninkrijk der Nederlanden

De grote landen besloten ten noorden van Frankrijk een sterk land te maken. De noordelijke en zuidelijke Nederlanden moesten voortaan één land vormen. In 1813 werd Willem I koning. Met enkele belangrijke mannen, waaronder Van Hogendorp, besprak hij een nieuwe grondwet. Vroeger had de koning alle macht, maar in deze wet stond dat Willem I naar het parlement, een groep van honderdvijftig rijke mannen, moest luisteren. Willem I luisterde echter niet echt naar het parlement.

De Belgen kwamen in opstand, omdat de koning weinig voor hen deed. Willem stuurde er een leger op af. Jan van Speijk, een officier, liet zijn schip de lucht in vliegen toen de Antwerpenaren hem gevangen wilden nemen.

Van Speijk laat zijn schip de lucht in vliegen.

Koningen en burgers

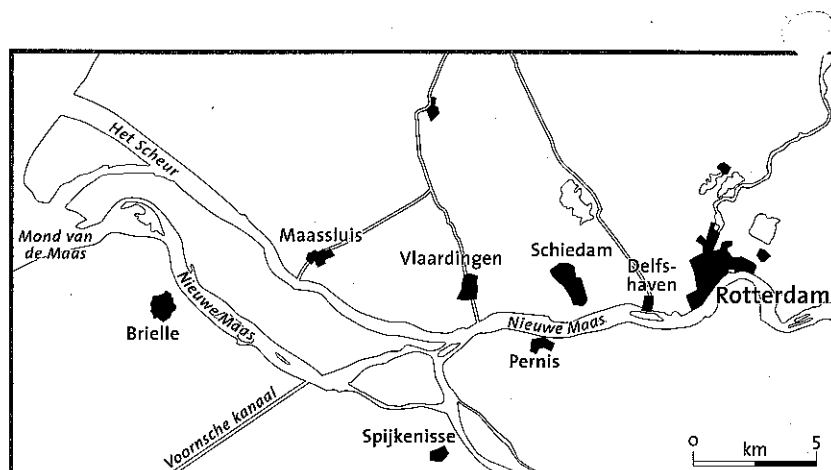
De grondwet.

Willem II werd in 1840 tot koning gekroond. In steeds meer landen kregen de mensen genoeg van koningen die oorlogen voerden en feestvierden. Ook in Nederland was het volk ontevreden. Liberalen wilden dat zij meer invloed op het bestuur van het land kregen. Eerst vond koning Willem II hun voorstellen maar niks. Maar toen er in andere landen opstanden uitbraken, vertelde hij de voorzitter van het parlement dat hij alles zou doen wat de liberalen wilden. Een commissie van vijf mensen, waaronder Thorbecke, ging een nieuwe grondwet schrijven. In 1848 werd die aangenomen. Vanaf dat moment werd ons land steeds meer een democratie. Democratie is een Grieks woord. Het betekent: het volk regeert.

Industriële Revolutie

James Watt vond de moderne stoommachine uit. Dat was het begin van de Industriële Revolutie. Met zo'n stoommachine konden eerst machines en later treinen, boten en auto's bewegen. Fabriekseigenaren bouwden fabrieken op gemakkelijk bereikbare plaatsen, zoals bij een rivier. Handwerkers raakten echter hun klanten kwijt, omdat de machines goedkoper en sneller producten konden maken. Ze gingen als arbeider in een fabriek werken en daar zo dicht mogelijk in de buurt wonen. Steden zoals Rotterdam en Manchester (Engeland) werden daardoor steeds groter. De zwarte, stinkende rook uit de lange schoorstenen vervuilde de steden.

Na de stoommachine volgde de ene na de andere uitvinding zoals de auto, het vliegtuig en de radio. En Bell vond de telefoon uit.

Rotterdam en omgeving in 1900.

Snelheidsmonsters

De eerste spoorlijn in Nederland werd aangelegd tussen Amsterdam en Haarlem. Locomotief 'De Snelheid' deed er een half uur over. Trekschuiten en zeilboten werden steeds minder gebruikt. En er werden kanalen gegraven voor de stoomschepen. In de negentiende eeuw konden alleen rijke mensen een fiets betalen. De vélocipède was

de eerste fiets met trappers. Zandpaden werden bestraat om er auto's op te kunnen laten rijden. En omdat het drukker werd op de weg, moesten er verkeersregels bedacht worden. In 1903 vlogen de broers Wright als eerste mensen met een zelfgebouwd vliegtuig. Anthony Fokker maakte in Nederland zijn eerste vlucht.

Het vliegtuig van de gebroeders Wright.

